

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

การศึกษาการจัดแสดงงานหัตถกรรมเพื่อหาแนวทางในการออกแบบนิทรรศการ
เสมือนจริงหัตถกรรมจันทบุรี “เสน่ห์จันทน์”
Studying handicraft exhibitions to find guidelines for Virtual Reality Exhibition
Presenting Chantaboon handicraft “Sanay Chan”

พนม จงกล¹, ศาสตรพันธ์ บัญน้อย², กรกนก สนิทการ³,
Email phanom.c@rbru.ac.th

^{1,2,3} สาขาวิชาการออกแบบ คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทคัดย่อ

วิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารวบรวมองค์ความรู้และการจัดแสดงงานหัตถกรรมในจังหวัดจันทบุรี และเพื่อหาแนวทางในการออกแบบนิทรรศการเสมือนจริงหัตถกรรมจันทบุรี “เสน่ห์จันทน์” โดยขอบเขตรวบรวมองค์ความรู้และการจัดแสดงงาน จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านหัตถกรรมในจังหวัดจันทบุรี และการศึกษาจากภาคเอกสาร ผลการวิจัยพบว่าจากองค์ความรู้และการจัดแสดงงานหัตถกรรมประกอบด้วย 4 ประเด็น ได้แก่ มุมมองที่มีต่องานหัตถกรรมในจังหวัดจันทบุรีที่อยากให้ทุกคนได้ทราบถึงงานหัตถกรรมเสื้อจันทบุรีที่หลายคนมองข้าม ความเป็นมาความสำคัญและกระบวนการได้มาของเสื้อจันทบุรี และแหล่งวัตถุดิบที่ถูกยกย่องให้ก่อกำเนิดขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และการต่อยอดของคนรุ่นใหม่ที่สืบทอดเสื้อจันทบุรีไปสู่สินค้าที่ทันสมัย

แนวทางในการออกแบบนั้นมีการวิเคราะห์หัวข้อการจัดแสดงได้ผลการวิจัยเป็นรูปแบบของโซนจัดแสดง 4 โซน ได้แก่ “โซนแลจันทน์” จัดแสดงถึงภาพของดีภายในจังหวัดและเสื้อจันทบุรีที่เป็นตัวเล่าเรื่องราวของนิทรรศการ, “โซนปูเสื่อนั่งคุย” เล่าเรื่องราวของก๊กที่เป็นวัตถุดิบสำคัญในการทอเสื้อผ่านเรื่องราวจากภาพและบทความ, “โซนวิถีจันทน์” เล่าถึงประวัติของเสื้อจันทบุรี กระบวนการทอเสื้อกผ่านเรื่องราวจากภาพบทความ และวีดิทัศน์ “โซนสานต่อ” จัดแสดงเรื่องราวของคนรุ่นใหม่ที่มีการสืบทอดโดยการนำเสื้อจันทบุรีสร้างสรรค์ให้เป็นผลิตภัณฑ์สินค้ารูปแบบใหม่ ๆ ผ่านการจัดแสดงในรูปแบบจำลองห้องโชว์룸 เหมือนผู้เข้าชมได้เข้าไปสัมผัสประสบการณ์ในห้องนี้

คำสำคัญ

การจัดแสดง, งานหัตถกรรม, นิทรรศการเสมือนจริง

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

Abstract

The purpose of this research was to study, collect knowledge and display handicrafts in Chanthaburi. and to find a way to design a VR Exhibition Presenting Chantaboon handicraft “Sanay Chan” by collecting knowledge from interviews with handicraft experts in Chanthaburi and studies from the document sector The results of the research revealed that from the knowledge and the exhibition of handicrafts consisted of 4 issues Including the perspective on handicrafts in Chanthaburi that would like everyone to know about Chanthaboon mats that many people overlook. The history, importance and process of acquiring Chanthaboon mats and the source of raw materials have been honored for registration of geographical indications. and the extension of the new generation who inherited Chanthaboon mats into modern products

The results of the research are in the form of 4 exhibition zones, namely, See Chan Zone : which showcases images of the province's goodness and Chanthaboon mats that tell the story of the exhibition. Sitting on a mat zone : Tells the story of reeds, which are important materials for weaving mats, through pictures and articles. Chan locals' lifestyle Zone : Tells about the history of Chanthaboon mats. The process of weaving reed mats through stories from pictures, text and videos . The Continuation Zone : Showcasing the stories of the new generation who have inherited by using Chanthaboon mats. create new products through display in the form of a showroom model as if the visitors were able to experience the experience in this room.

Keywords Display, Handicraft, Virtual Reality Exhibition

บทนำ

หัตถกรรมท้องถิ่นถูกสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองวิถีชีวิตของมนุษย์ ด้วยการนำวัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เพื่อใช้งานในครัวเรือน เครื่องมือประกอบอาชีพ เครื่องนุ่งห่ม เมื่อสังคมมนุษย์เจริญเติบโตขึ้น นำมาสู่การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้า เพื่อตอบสนองความต้องการอันหลากหลาย โดยยังคงอัตลักษณ์สะท้อนความเป็นมา และวิถีชีวิต ปัจจุบันงานหัตถกรรมท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนจากหลายองค์กร ทั้งการออกแบบ การผลิต การขาย ทั้งตลาดในและต่างประเทศ ช่วยนำพางานหัตถกรรมออกเดินทางในฐานะตัวแทนของท้องถิ่นสู่พื้นที่อื่นทั่วโลก (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์,2564)

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

เสน่ห์จันทน์ กิจการเพื่อสังคมซึ่งเกิดจากความตั้งใจของกลุ่มคนในชุมชน ด้วยความประสงค์ให้เป็นแหล่งรวบรวมและให้ความรู้เกี่ยวกับงานหัตถกรรมในจังหวัดจันทบุรี และช่วยสนับสนุนโดยการรวบรวมสินค้างานหัตถกรรมของชุมชนมาจัดจำหน่าย โดยสินค้าหัตถกรรมที่มีชื่อเสียงทาง คือเสื้อจันทบุรีที่ทอด้วยเส้นกกที่ปลูกในพื้นที่จันทบุรี ได้รับตราสัญลักษณ์ GI จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งคุณค่าเหล่านี้เองยังถูกเผยแพร่ให้รู้ถึงคุณค่าของงานหัตถกรรมนี้ยังเป็นที่เป็นที่ไม่แพร่หลายมากมายนัก

เผยแพร่ให้รู้ถึงคุณค่านั้นเพื่อทราบถึงประวัติที่มาของงานหัตถกรรมนอกจากจะช่วยทราบถึงคุณค่าของงานหัตถกรรมแล้ว สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ได้ให้เหตุผลในการเลือกซื้อของผลิตภัณฑ์หัตถกรรมท้องถิ่นว่า การที่มีความรู้สึกรู้ว่าการได้รับทราบเรื่องราวความเป็นมา หรือ Storytelling ทำให้การรับรู้ถึงคุณค่าของชิ้นงานเพิ่มขึ้น จากตัวเลขคิดเป็นร้อยละ 54.5 สิ่งเหล่านี้เองช่วยสร้างคุณค่าเพิ่มให้หัตถกรรมมีความโดดเด่น แตกต่างไปจากชิ้นงานจากระบบอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดมูลค่าใหม่ในใจผู้บริโภค (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์, 2564)

ส่งผลให้ที่ควรค่าแก่การเก็บรวบรวมซึ่งเป็นตัวชี้วัดคุณค่าทางภูมิปัญญาของชาวจันทเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ อุกฤษฏ์ วงษ์ทองสาธิตี ประธานหอการค้าจังหวัดจันทบุรี ผู้ขับเคลื่อนจังหวัดจันทบุรีให้เป็นเมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างเป็นรูปธรรมมี ความตั้งใจก่อตั้งบ้านเสน่ห์จันทน์ นอกจากเป็นที่จัดจำหน่ายสินค้าหัตถกรรมแล้ว ตั้งใจต่อยอดให้เป็นเก็บรวบรวมข้อมูลความรู้ทางด้านงานหัตถกรรมเสื้อจันทบุรีเพื่อที่จะสามารถต่อยอด เพื่อเกิดเป็นช่องทางการจัดแสดงสินค้าหัตถกรรมหรือการประชาสัมพันธ์ส่งผลให้เกิดการรับรู้ในงานประวัติความเป็นมา และนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าจัดจำหน่าย (อุกฤษฏ์ วงษ์ทองสาธิตี, 2564, พฤศจิกายน 30)

จากประเด็นข้างต้น ผู้วิจัยเล็งเห็นว่างานหัตถกรรมเสื้อจันทบุรี ควรค่าแก่ถ่ายทอดเรื่องราว และถูกรวบรวมเพื่อเป็นข้อมูลที่ให้ความรู้ โดยยังขาดแหล่งเรียนรู้ ซึ่งในปัจจุบันการจัดแสดงนิทรรศการที่ผสมผสานด้วยเทคนิคการจัดแสดงแบบเทคโนโลยีความเสมือนจริง เป็นเครื่องมือในการสื่อสารการรับรู้เรื่องราวที่สามารถเห็นคุณค่าของงานหัตถกรรมได้ด้วยการจัดแสดงแบบออนไลน์ จะสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างรวดเร็ว เผยแพร่องค์ความรู้ให้กับคนรุ่นหลังได้ตระหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นนี้ อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการผลักดันทางด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ทำให้สินค้าหัตถกรรมเสื้อจันทบุรีได้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษารวบรวมองค์ความรู้และการจัดแสดงงานหัตถกรรมในจังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อหาแนวทางในการออกแบบนิทรรศการเสมือนจริงหัตถกรรมจันทบุรี “เสน่ห์จันทน์”

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นการศึกษารวบรวมองค์ความรู้เพื่อการจัดแสดงงานหัตถกรรม โดยศึกษาข้อมูลจากภาคเอกสารตลอดจนการสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านงานหัตถกรรม เพื่อหาแนวทางในการออกแบบนิทรรศการเสมือนจริง โดยกำหนดขอบเขตการวิจัย ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการเก็บข้อมูลด้วยเทคนิคการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษารวบรวมองค์ความรู้และการจัดแสดงงานหัตถกรรมในจังหวัดจันทบุรี และศึกษาข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ขอบเขตด้านพื้นที่และขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร คือ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลงานหัตถกรรมในจังหวัดจันทบุรี

2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เชี่ยวชาญเรื่องงานหัตถกรรมในจังหวัดจันทบุรี เลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้การเลือกแบบเจาะจง (พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง, 2550) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ผู้ให้ข้อมูลมีจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

ผศ. ดร.พรโชค พิชญ อุสมบูรณ์ รองผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรมและพัฒนาชุมชน

คุณพรพิน ถิ่นนคร ภัณฑารักษ์พิพิธภัณฑ์วังสวนบ้านแก้ว

คุณจุไรรัตน์ สรรพสุข แม่ครูหัวหน้ากลุ่มสตรีทอเสื่อบ้านเสม็ดงาม หมู่ 10

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษารวบรวมองค์ความรู้เพื่อการจัดแสดงงานหัตถกรรม และหาแนวทางในการออกแบบนิทรรศการเสมือนจริงหัตถกรรมจันทบุรี “เสน่ห์จันท”

2. ขั้นตอนการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนประกอบไปด้วยขั้นตอนศึกษารวบรวมองค์ความรู้และการจัดแสดงงานหัตถกรรมในจังหวัดจันทบุรี จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ทำการเก็บข้อมูลมีจำนวน 3 ท่าน และการลงพื้นที่สังเกต กระบวนการผลิตการผลิตเสื่อจันทบุรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล จากข้อมูลทุติยภูมิจากการศึกษาทฤษฎีเอกสารที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลด้านปฐมภูมิจากการลงพื้นที่จากการสังเกตและการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง เอกสารเลขจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์เลขที่ IRB-36/2565 เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานหัตถกรรมในจังหวัดจันทบุรีเพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบนิทรรศการเสมือนจริงหัตถกรรมจันทบุรี “เสน่ห์จันท” ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญด้านงานหัตถกรรมโดยการสังเกตและสัมภาษณ์ นำผลมาวิเคราะห์ในรูปแบบความเรียง และตารางหัวข้อการจัดแสดงเพื่อเป็นแนวทางในการออกแบบนิทรรศการเสมือนจริงหัตถกรรมจันทบุรี “เสน่ห์จันท”

ผลการวิจัย

ผลวิจัยวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. การศึกษารวบรวมองค์ความรู้และการจัดแสดงงานหัตถกรรมในจังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านงานหัตถกรรมในจังหวัดจันทบุรีได้แบ่งเป็น 4 ประเด็นดังนี้

1.1 ประเด็นที่ 1 มุมมองที่มีต่องานหัตถกรรมในจังหวัดจันทบุรี ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าคุณคนรู้จักจังหวัดจันทบุรี ในเรื่องแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ผลไม้ และอัญมณีเป็นส่วนใหญ่มากกว่างานหัตถกรรมซึ่งเราสามารถเรื่องราวของงานหัตถกรรมนี้มาเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวได้

1.2 ประเด็นที่ 2 ความเป็นมาของหัตถกรรมเสื่อกก เกิดจากวัตถุดิบหลักคือต้นกก ซึ่งกกที่ปลูกที่จังหวัดจันทบุรีนั้นเป็นกกที่เกิดขึ้นบริเวณน้ำกร่อย ทำให้เหนียวกว่ากน้ำจืด โดยเสื่อจันทบุรีที่ทอด้วยเสื่อกกที่ปลูกในพื้นที่จันทบุรี ได้รับตราสัญลักษณ์ GI (Geographical Indication) จากกรมทรัพย์สินทางปัญญา

1.3 ประเด็นที่ 3 วิถีชีวิต เสื่อจันทบุรีนั้นมี 2 แง่ในเรื่องของเชิงประวัติศาสตร์ที่กำเนิดมาจากแม่ชีชาวญวน และสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี มาต่อยอดและสืบสาน และขั้นตอนในการทอเสื่อ

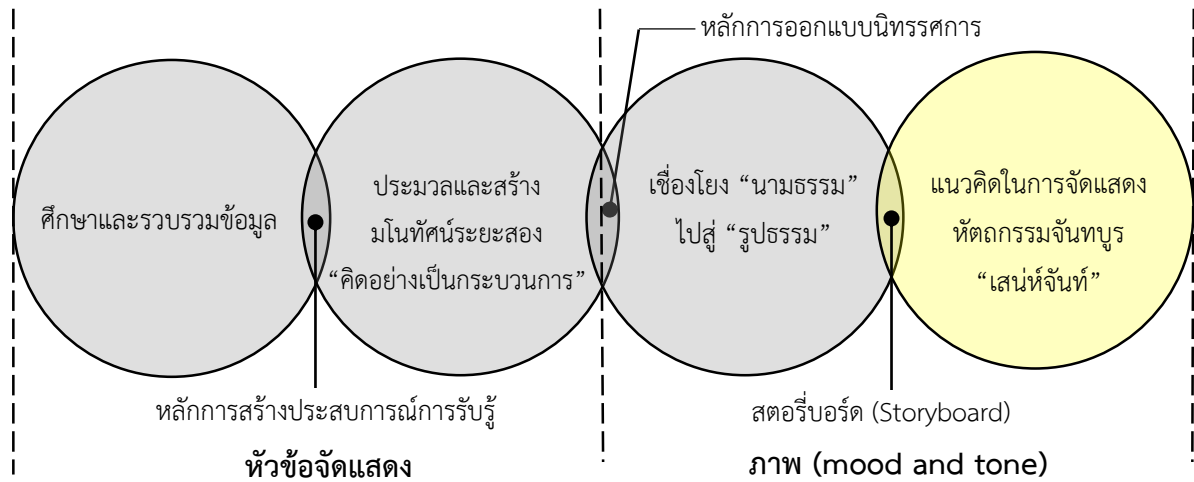
1.4 ประเด็นที่ 4 การต่อยอดการสานต่อ ปัจจุบันได้มีกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เข้ามาสืบสานการสานต่อเสื่อกกจันทบุรีสู่ความยั่งยืนอาจไม่ใช่ว่าการเรียนรู้วิธีทำเสื่อกกจันทบุรี แต่หากเป็นการนำเสื่อกกที่มีอยู่แล้วอย่างสวยงาม มาเปลี่ยนเส้นทางสิ่งเก่าไปสู่แนวทางใหม่ เพื่อเรียกหาผู้คนรุ่นใหม่ ๆ ให้เกิดความสนใจ อยากรู้อยากเห็น นำไปใช้ นำไปต่อยอดเป็นสินค้าแบบใหม่ๆ สามารถสร้างมูลค่าให้คนร้องเรียกหาได้ด้วยตัวเอง

2. แนวทางในการออกแบบนิทรรศการเสมือนจริงหัตถกรรมจันทบุรี “เสน่ห์จันท” ผู้วิจัยได้ทำวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำกรอบแนวความคิดการศึกษากระบวนการใช้มโนทัศน์เพื่อการคิดอย่างสร้างสรรค์ของ (ทรงวุฒิ เอกวุฒิมวงศา, 2557) นำมาประยุกต์ใช้ในขั้นตอนการออกแบบโดยผู้วิจัยได้ศึกษาตามกรอบแนวคิด 3 ข้อ ดังนี้

1. ศึกษาและรวบรวมข้อมูลตามองค์ประกอบที่กำหนด
2. ประมวลและสร้างมโนทัศน์ระยะที่สอง “คิดอย่างเป็นกระบวนการ”
3. เชื่อมโยง “นามธรรม” ไปสู่ “รูปธรรม”

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

ภาพที่ 1 แผนภูมิสรุปคำสำคัญในการหาแนวทางในการออกแบบนิทรรศการ

นำมาเป็นแนวทางการออกแบบเพื่อให้ได้หัวข้อการจัดแสดงได้ 4 หัวข้อจัดแสดงตามประเด็น 4 หัวข้อจัดแสดง จากการรวบรวมข้อมูลและการสร้างมโนทัศน์ตามกระบวนการ โดยใช้หลักการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้นำไปสู่หัวข้อการจัดแสดง และขั้นตอนการเชื่อมโยงนามธรรมสู่รูปธรรม ได้เป็นภาพ (mood and tone) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการออกแบบตามตารางต่อไปนี้

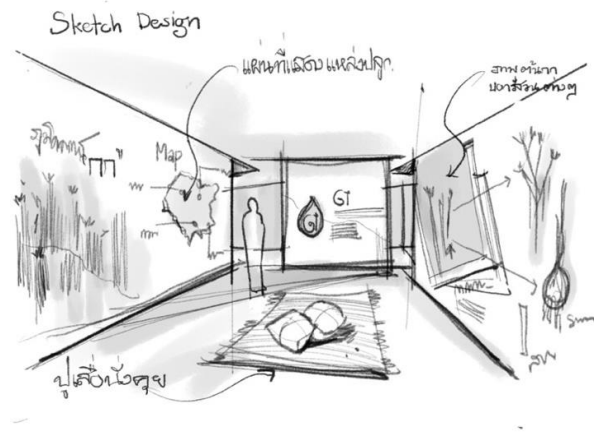

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

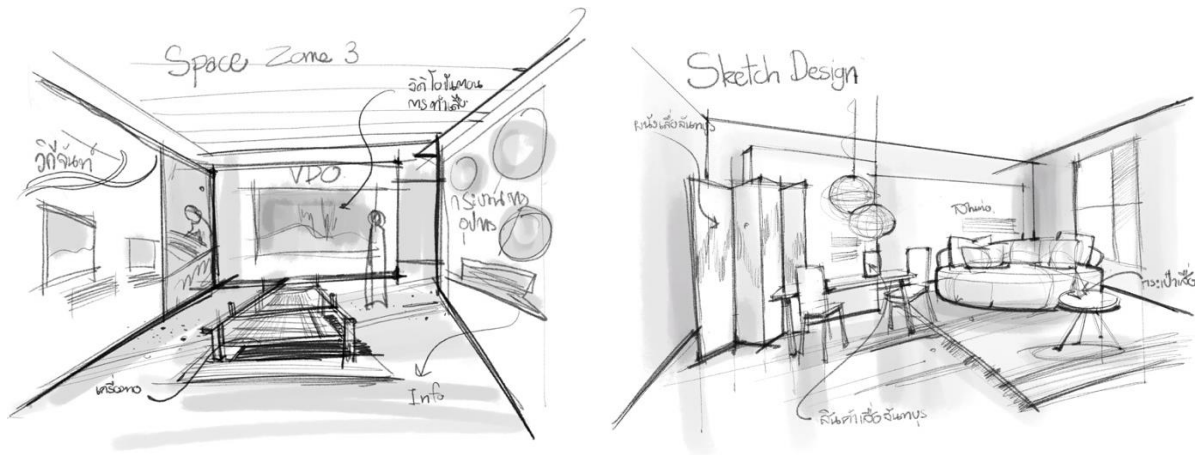
ตารางที่ 1 แสดงแนวทางในการออกแบบนิทรรศการเสมือนจริงหัตถกรรมจันทบุรี “เสน่ห์จันทน์”

หัวข้อการจัดแสดง	ภาพ (mood and tone)	แนวคิดรูปแบบการจัดแสดง
1. แลจันทน์ 1.1 พุดถึง จันทบุรีคุณนึกถึง อะไร	 <p>ถ้าพุดถึงจันทบุรี คุณนึกถึงอะไร ?</p>	จัดแสดงด้วยภาพที่แสดงของดีเมือง จันทน์ในมุมต่าง ๆ ในจังหวัด เพื่อให้ ผู้ชมค่อย ๆ เข้าถึง แล้วค่อย ๆ คลี่คลายปริศนา ทำความรู้จักของดี ชิ้นนี้คือ ภาพเสือจันทบุรี เพื่อให้ เป็นการเปิดเรื่องเข้าสู่นิทรรศการ ต่อไป
2. ปูเสื่อนั่งคุย 2.1 ของขวัญที่ ธรรมชาติมอบให้ 2.2 กกจันทบุรี ปลูกอยู่ที่ไหน 2.3 ของดีประจำ ถิ่นการันตีคุณภาพ		จัดแสดงโดยการบอกเล่าที่มาของ เสื่อจันทบุรี จากต้นกก เชิง ภูมิศาสตร์ การปลูก เสื่อจันทบุรีที่ ทอด้วยเส้นกกที่ปลูกในพื้นที่จันทน์ ได้รับตราสัญลักษณ์ GI ผ่านรูปภาพ ภาพอินโฟกราฟิกและ ข้อความ
3. วิถีจันทน์ 3.1 เสื่อซี่ ถัก ทออยู่ในอาราม 3.2 องค์ความรู้ การพัฒนาเสื่ออก จากริ้ววังสู่เรือนชาน 3.3 จากมือสู่มือ จากใจสู่ใจ		จัดแสดงโดยนำเสนอเรื่องราว ประวัติความเป็นมาของเสื่อจันทบุรี การพัฒนาเสื่อโดยสมเด็จพระนาง เจ้ารำไพพรรณี ผ่านการเล่าเรื่อง รูปภาพและบทความ ตลอดจนการ นำเสนอขั้นตอนการทำเสื่อจันทบุรี รูปแบบวีดิทัศน์

หัวข้อการจัดแสดง	ภาพ (mood and tone)	แนวคิดรูปแบบการจัดแสดง
<p>4. สานต่อ</p> <p>4.1 จากรุ่นยายสู่รุ่นหลาน</p> <p>4.2 “กอกก” ต่อยอดสู่แฟชั่น</p> <p>4.3 ขอคุณเพื่อนร่วมตั้งวงเสื่อ</p>		<p>จัดแสดงผลผลิตจากการสืบสานของกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่น่าเสียด้านทุนนำไปต่อยอดเป็นสินค้าแบบใหม่ๆ รูปแบบการจัดแสดงในรูปแบบโชว์รูม ที่ประกอบด้วยสินค้าไลฟ์สไตล์ เหมือนผู้เข้าชมได้เข้าไปสัมผัสประสบการณ์ในท้องถิ่น</p>

ภาพที่ 2 ภาพสเก็ตแสดงผลการวิจัยแนวทางในการจัดแสดงโซนแลจันท์ และเสื่อนั่งคุย

ภาพที่ 4 ภาพสเก็ตแสดงผลการวิจัยแนวทางในการจัดแสดงโซนวิถีทัศน์ และโซนสานต่อ

อภิปรายผลการวิจัย

แนวทางในการออกแบบได้นำหลักการกระบวนการใช้มโนทัศน์ทางการออกแบบ (ทรงวุฒิ เอกวุฒิ วงศา, 2557) มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล 4 ประเด็น เพื่อเกิดเป็นรูปแบบการจัดแสดงตามประเด็นนั้น ๆ จากนามธรรมสู่รูปธรรมจากสอดคล้องกับการศึกษา (ปรีชาญา ครูเกษตร, 2565) ปัจจัยในการออกแบบนิทรรศการเสมือนจริงนั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบทางกายภาพ ที่เห็นได้ภายใน สภาพแวดล้อม ในการออกแบบควรมีความรู้ทางศิลปะ เพื่อผลงานที่ออกมาเป็นที่น่าพอใจของสายตา และสามารถรับรู้ด้วยความรู้สึก ซึ่งแนวทางในการออกแบบนั้นนักออกแบบจะต้องเข้าใจในการถ่ายทอดเรื่องราว ถ่ายทอดความคิดผ่านกระบวนการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อให้ได้งานนิทรรศการเสมือนจริงที่บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

1. รูปแบบการจัดแสดงในโซนจัดแสดงสุดท้ายนอกจากที่มีการเล่าเรื่อง วัตถุจัดแสดงในรูปแบบห้องโชว์รูปแล้ว ควรมีช่องทางในการจำหน่ายหรือเชื่อมต่อไปยังข้อมูลการติดต่อของเจ้าของแบรนด์นั้น ๆ เพื่อให้ครบเป้าหมายของการจัดทำงานวิจัย
2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีแบบทดสอบก่อน - หลังเรียนในรูปแบบเกม หรือคำถามที่สอดแทรกในหัวข้อการจัดแสดงต่าง ๆ เพื่อสามารถวัดผลความเข้าใจของผู้ชมได้

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6
วันที่ 6 กันยายน 2566

เอกสารอ้างอิง

กรมทรัพย์สินทางปัญญา. (2564). **ประกาศโฆษณาการรับขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์.**

สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 7, 2565, <https://www.ipthailand.go.th/images/2284/GI61100108.pdf>
ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา. (2557) การสร้างมโนทัศน์เพื่อความคิดสร้างสรรค์ในงานออกแบบผลิตภัณฑ์.

ศิลปกรรมสาร, 9(2),45-64

ปรีชาญา ครูเกษตร. (2565) การออกแบบนิทรรศการเสมือนจริง เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้จากปฏิสัมพันธ์
ระหว่างมนุษย์กับนิทรรศการ.**เจดี:วารสารวิชาการ การออกแบบสภาพแวดล้อมสถาปัตยกรรม
ศาสตร์ ม.เชียงใหม่**, 9(1),2-25

พรสนอง วงศ์สิงห์ทอง. (2550). **วิธีวิทยาการวิจัยการออกแบบผลิตภัณฑ์.** กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์. (2565). **หัตถกรรมท้องถิ่นเชียงใหม่ปรับตัวตามเทรนด์โลกชนะใจ
ผู้บริโภค.** สืบค้นเมื่อ มิถุนายน 7, 2565, จาก <https://www.cea.or.th/th/single-research/chiangmai-crafts>

อุกฤษฏ์ วงษ์ทองสาลี. (2564, พฤศจิกายน 30). ผู้ก่อตั้งบ้านเสน่ห์จันทน์, บ้านเสน่ห์จันทน์. สัมภาษณ์.